DRIFTSØKONOMI

Eksamensopgave

Onsdag den 4. juni 2008

Alle skriftlige hjælpemidler er tilladte

Dette opgavesæt består af 4 opgaver, der indgår i bedømmelsen af den samlede opgavebesvarelse med følgende omtrentlige vægte:

Opgave 1:	50%
Opgave 2:	25%
Opgave 3:	25%
I alt	100%

Opgavebesvarelsen skal afleveres i letlæselig og overskuelig form.

Introduktion

Virksomheden Vibæk A/S producerer køkken- og garderobeskabe m.m.. Virksomheden, der har ca.150 medarbejdere, forventer næste år en omsætning på ca. 250 mio. kr.

Vibæk A/S har hidtil primært afsat sine produkter på nærmarkederne, og har kun lejlighedsvis afsat enkelte ordrer til fjernere områder.

Du er som økonomisk rådgiver blevet bedt om at løse nedenstående 3 opgaver.

Opgaverne kan løses uafhængigt af hinanden.

I hver opgave indgår en række delspørgsmål. Selvom der er sammenhæng mellem delspørgsmålene, vil de i et vist omfang kunne løses uafhængigt af hinanden, og du vil ofte, hvis du ikke kan løse et spørgsmål, kunne komme videre ved at opstille realistiske forudsætninger.

Opgave 1 (50 %)

Annette er et køkkenskab, der er markedsført på det danske marked gennem de sidste 5 år. Produktet er omkostnings- og afsætningsmæssigt uafhængigt af virksomhedens øvrige produktion. Produktionen foregår på et anlæg med en kapacitet på 24.000 stk. *Annette* om året.

Økonomichefen har budgetteret de variable omkostninger ved produktionen af *Annette* for det kommende år således:

0 – 10.000 stk.:	Proportionalt forløb med grænseomkostninger på 300 kr.
10.001 – 24.000 stk.:	Progressivt forløb idet grænseomkostningerne forventes at stige lineært fra 300 kr. til 1.000 kr. ved fuld kapacitetsudnyttelse.

Man afsætter i øjeblikket på årsbasis **10.000 stk**. Annette til en pris på **750 kr.** pr. stk.

Priselasticiteten blev i forbindelse med en markedsanalyse for kort tid siden vurderet til – 3 ved den aktuelle pris.

Ifølge markedsanalysen vil salget ved en pris på **450 kr**. være **22.000 stk**. Der er i virksomheden enighed om, at dette lyder sandsynligt. Man anser det også for sandsynligt, at afsætningsfunktionen vil kunne beskrives ved et lineært forløb og at afsætningen vil ændres med 400 stk. når prisen ændres 10 kr. både i op og nedadgående retning

1.1 Fastlæg den optimale afsætning og pris for Annette og beregn dækningsbidraget.

1.2 Illustrer løsningen grafisk og beregn priselasticiteten ved optimalprisen

Man er i virksomheden i tvivl om, hvorvidt man fortsat skal producere *Annette*, idet der er meget store faste omkostninger til funktionærlønninger, leasingafgifter, afskrivninger m.m. i den afdeling hvor *Annette* produceres. I alt anslås disse omkostninger til 7.600.000 kr. årligt.

En nærmere analyse viser, at 4.800.000 kr. af dette beløb er aktivitetsafhængige og kunne spares såfremt produktionen af *Annette* nedlægges. De resterende 2.800.000 kr. vil man derimod ikke kunne frigøre sig for.

1.3 Vurder og foretag beregninger, der viser, om det vil være fordelagtigt fortsat at producere Annette.

Uanset din konklusion i spørgsmål 1.3 mener økonomichefen, at produktionen af *Annette* skal indstilles. Salgs- og eksportchefen kan godt følge argumenterne for dette, men mener, man i stedet skal undersøge mulighederne for også at afsætte *Annette* på et eller flere eksportmarkeder.

Ret overraskende viser det sig, at det er muligt at afsætte Annette i næsten ubegrænsede mængder til en grossist, der har specialiseret sig i salg til meget velhavende kundesegmenter i specielt Indien og Japan. Grossisten tilbyder en afregningspris på 800 kr. pr. stk.

1.4 Bestem og vis grafisk hvilken pris man nu bør tage på hjemmemarkedet og fastlæg den optimale eksportmængde.

1.5 Beregn det økonomiske resultat og redegør for, om du mener, man skal fastholde produktion af Annette.

Opgave 2 (25 %)

Vibæk A/S producerer en kommode *Bettina*. Ved produktionen indgår maskintimer og komponentdele (halvfabrikata) som variable produktionsfaktorer. Disse to typer produktionsfaktorer kan delvis substituere hinanden, idet man ved at indkøbe flere forarbejdede komponenter kan reducere maskintimeforbruget og omvendt.

En række eksperimenter ved den nuværende produktion på 200 enheder *Bettina* har vist følgende kombinationsforhold:

Komponentdele	80	100	120	140	180	260
Maskintimer	180	100	80	70	60	50

Komponentdelene koster 450 kr. pr. stk. og maskintimerne 300 kr. pr. time.

Faste omkostninger til bl.a. afskrivning og forretning vurderes til 60.000 kr. pr. år.

2.1 Indtegn isokvanten for en produktion på 200 stk. i et koordinatsystem.

2.2 Indtegn en isokostlinie i diagrammet og bestem den omkostningsoptimale kombination af de to faktormængder og beregn den tilsvarende omkostning.

Opgave 3 (25%)

Til en af Vibæk A/S´ kunder producerer man i øjeblikket årligt 4.000 køkkenskabe af mærket *Camilla* til en pris på 2.500 kr. pr. stk.

Omkostninger pr. stk. er kalkuleret således:

Råvareforbrug.....	kr. 800
Arbejdsløn.....	- 1.200
Faste administrations- og salgsomkostninger	- 400
I alt pr. stk.	kr. 2.400

Kunden har meddelt, at han fortsat er villig til at aftage denne mængde årligt til den fastsatte pris på 2.500 kr., men hvis han kan få en rabat på 10% er han villig til at aftage det dobbelte. Ved en pris på 2.250 kr. vil han altså aftage 8.000 stk.

Ledelsen i Vibæk afviser umiddelbart, men efter nærmere overvejelse bliver man enige om, at du skal undersøge, om man har mulighed for at opnå nogle kvantumsrabatter hos vores underleverandører hvis vi øger indkøbet.

Leverandøren af låger, der er en komponent, der indgår i råvareforbruget med 300 kr., tilbyder nu en rabat på 20 % på alle leverede låger ud over 2.000 enheder.

3.1 Beregn og vurder, om man skal vælge fortsat at sælge 4.000 stk. til kunden eller man skal sælge 8.000 stk.